

Lak aan voorspelbaarheid

Matthieu Ronsse infiltreert in de kunstgeschiedenis

Christine Vuegen Matthieu Ronsse begint pas door het kunstfirmament te razen: de eerste solotentoonstelling in Duitsland staat voor de deur, hij werkt aan een project in Deurle en eerder dit jaar installeerde hij in zijn thuisstad Gent een expositie in Hoet-Bekaert Gallery die amper een uur na de opening was uitverkocht. Dat was een merkwaardige mengeling van klassiek en underground, een soort eenmanssubcultuur. Wat het opkomende oeuvre in onze ogen zo bijzonder maakt, is het zoeken naar kliksystemen waardoor schilderkunst en muziek passen in een totaalwerk. Komt daar nog bij dat broeierige schilderijen een spel met werkelijkheidsniveaus en betekenisverschuivingen in gang steken waarin oude meesters als Velázquez, Goya of Rembrandt binnenglippen. “Als een Trojaans paard”, zegt de jonge kunstenaar.

Matthieu Ronsse,

'Installation view – struggle of the bourgeoisie', 2006, Hoet Bekaert Gallery, Gent

Matthieu Ronsse,

'Installation view – struggle of the bourgeoisie', 2006, Hoet Bekaert Gallery, Gent

Twee jaar geleden waren we helemaal weg van de uitgebouwde tractor in Watou, alsof de boerenstiel en nog veel meer aan de haak werd gehangen om een eigen koers te varen. Het had iets van een huifkar met een video bij wijze van televisie en gemetselde uitlopers deden denken aan de Vlaamse bijbouwinventiviteit of kapelletjesconstructies waarin verweerde schilderijen schuilden voor de natte zomer. Zelfgeborsteld of van de vlooiemarkt, dat was niet duidelijk. Meer nog: we hadden niet in de gaten dat Matthieu Ronsse (1982) een schilder is, zijn dagelijkse atelierpraktijk tenslotte. Vorige lente merkten we in zijn Gentse galerie dat hij uitstekend overweg kan met borstels en verf om intrigerende beelden te componeren. Hij smokkelt zijn fascinatie voor Velázquez binnen, zet een kind neer voor een reproductie van 'Las Meninas' en laat een hoek daarvan neerhangen alsof zijn eigen schilderij loskomt van het doek. Hij introduceert zichzelf als rugfiguur terwijl hij een schilderij borstelt van twee meisjes waarvan niet meteen is uit te maken tot welk werkelijkheidsniveau ze behoren of laat een armzalig peertje bengelen boven een vrouw in zo'n typische softpornopose waarachter een ruiter opdoemt van Velázquez. Schilderkunst zit in het alledaagse leven, en dat is gewoonlijk een beetje groezelig.

UNDERGROUNDGEVOEL

Opnieuw sleepte hij materialen aan om een omgeving op te trekken. Er hing een basketbalnet, etensresten waren in een hoek geveegd, hij timmerde een uitkijktoren en kon het niet laten om met het geweer van de schietstand enkele kogeltjes in een schilderij te vuren. Op het muziekpodium lagen gitaren en in de badkamer van de galerie lazen we 'Please shoot yourself' op een koelkast vol stickers met daarboven een donker

stilleven van een dode vis. Dat alles noemde hij 'Struggle for the Bourgeoisie'. Hij leende gewoon de titel van een plaat van 'Spleen', de hardcore-punkgroep waar hij toen bijzat, maar het leek toch een uithaal naar het kunstpubliek. Wat hij kordaat tegensprekt: "Je kan wel kritiek hebben, maar we bestaan natuurlijk bij gratie van de kunstwereld. Ik wil het strippen van symboliek. Ik denk dat ik heel intuïtief handel en ergens heel formeel. Een tentoonstelling is een beeld dat gecomponeerd wordt met de schilderijen als element. Ik ben niet helemaal tevreden over die combinatie bij Jan Hoet Jr., maar de schilderijen moesten hoog hangen omdat het toch een turbulent optreden was. Uiteindelijk is het mijn bedoeling dat de tentoonstelling niet uit elkaar kan getrokken worden. Schilderkunst is ook puur compositorisch zoeken naar formele oplossingen, maar die kunnen soms leiden naar een complexiteit, een geconcentreerd beeld dat heel veel geeft. Volgens mij zit in een goed werk een complexiteit die heel ver teruggaat. Het beeld is dan een soort explosie van wat eronder zit."

Strippen van symboliek, oké, maar als je oude meesters oppikt neem je de inhoud toch automatisch mee. "Dat is het 'm net', zegt hij. "Ik ben eigenlijk niet zo zot van interpretaties, of liever: ik ben vooral zot van dingen die tot de verbeelding spreken vanuit een soort van complexiteit. Ik heb het daar wel een tijdje moeilijk mee gehad met die oude meesters. Het fascineerde mij enorm, maar ik wist niet hoe ik het moest binnenbrengen. Nu wordt het gewoon binnengebracht als een soort object in een compositie zonder dat het echt belangrijk wordt, bijna als een Trojaans paard." Het ziet ernaar uit dat hij zich niet laat vastpinnen. Momenteel werkt hij aan een boek, een soort inventaris van alle materialen die hij ooit gebruikte en een 'Sol LeWitt-achtige sculptuur' die tegelij-

kertijd een boekenkast is. Trojaanse paarden van dienst zijn tegenwoordig: beelden van Vogue uit de jaren vijftig, een filmstill van Pasolini, werk van de Haagse fotograaf Gerard Fieret of de bundel asperges van Manet, een stilleven waarvan Hans Haacke alle eigenaars traceerde.

ACHTERDEURANARCHIE

Popmuzikanten zoals David Bowie klussen bij als schilder en beeldende kunstenaars zoals Rodney Graham of Martin Creed kruipen op het concertpodium. In België treedt Pieter Vermeersch op met 'Spasm' en Michaël Borremans zit bij 'The Singing Painters'. Gewoonlijk blijven het aparte domeinen. Als er iets van doorsijpelt in de kunst is dat meestal bestemd voor een geluidswerk of, zoals in het geval van Pipilotti Rist, een video. We hebben de indruk dat Matthieu Ronsse ook daarin andere wegen zoekt: "Ik denk dat het belangrijk is om aanwezig te zijn. Door op het moment van de opening te spelen als een soort onderdeel van dat werk, toon je jezelf zoals je het werk toont: als een proces dat tot de opening wordt doorgestuurd en explodeert. Een optreden is enorm onvoorspelbaar. Die confrontatie met het toeval maakt een werk heel open en vatbaar voor veel interpretaties. Het is heel belangrijk dat het sociale goed ingekapseld zit omdat het mooi is om de maat van de dingen te zien door de mensen die erbij staan en de commentaar die ze geven. Dan pas kan je een beeld inschatten volgens mij. Allee, misschien komt dat door de vroege fase waarin ik zelf nog zit als kunstenaar. Ik denk dat er heel veel kan gebeuren dat de dingen in andere banen kan leiden. Voorspelbaarheid, daar heb ik lak aan."

Net zoals bij Jan Hoet Jr. treedt hij op bij Luis Campaña in Keulen, tevens de galerie van Jan De Cock of Gregor Schneider. Ditmaal doet hij dat met een vriend. "'Spleen' was eigenlijk iets uit mijn

Schilderkunst zit in het alledaagse leven, en dat is gewoonlijk een beetje groezelig.

Matthieu Ronsse,

'Dizzy repro screwed – child
focus (thank you velasquez)',
2004, oil, satin, varnish,
asphalt, watou dust on
canvas (spider web) 50x50,
private collection Belgium,
Courtesy Hoet Bekaert
Gallery

jeugd", vertelt hij. "Dat had iets van hardcorepunk en death metal. Het klonk dus vertrouwd. Ik wil niet meer die clichés aanhalen en ik wil ook geen 'scene' of een manier van leven importeren. Ken je Scott Walker, die indertijd optrad met 'The Walker Brothers'? Hij zegt dat hij emoties wil bannen en zijn nieuwste plaat klinkt inderdaad bijna emotioneel. Hij is zijn stem anders gaan gebruiken, heel onvoorspelbaar, bijna obscuur en duister. Wij willen een soort muziek maken die nauwelijks iets te maken heeft met emoties, met romantiek of doordachtheid, maar die meer een gebalde vuist is van het moment. In de tentoonstelling komt iets als een sculptuur met een vinylplaatje waarop je de muziek hoort, de non-muziek eigenlijk. Zo wil ik de link leggen naar die sculpturen, die quasi

incognitobeelden met een schijnbare rust, maar eigenlijk gaat het ook over anarchie. Eigenlijk gaat het bijna over niets meer en daardoor wordt het juist zo agressief en tegendraads, denk ik. Muziek is voor mij echt puur formeel, puur sculptuur. Ik ben geen muzikant. We repeteren vaak, nemen alles op, importeren dingen met een sampler en hergenereren ze in iets nieuws. Dus dat is nog een reden om het compatibel te laten zijn met die kunstwerken. Omdat het in feite twee keer over hetzelfde gaat."

Van 10 december t/m 21 januari, Museum Dhondt-Dhaenens,
Museumlaan 14, Deurle, di-za 11-17u, www.museumdd.be.
Tot midden januari, Luis Campaña Gallery, An der Schanz 1a,
Keulen, di-za 11-18u, www.luiscampana.de.

